

عکس: شانا

۲۶۴ پروژه تولید بار اول در شرکت ملی نفت ایران شناسایی شد

وزارت نفت رتبه نخست را در تولید بار اول میان همه دستگاه‌های اجرایی داشته و تعداد شرکت‌های دانش بنیان فعال از ۱۵۰ شرکت به ۵۰۰ شرکت در دولت سیزدهم رسید

گفت‌وگو

● برنامه‌های شرکت ملی نفت ایران در حوزه زنجیره تأمین کالاهای شرکت ملی نفت ایران چیست؟

برنامه‌ریزی‌های ذیل با هدف پشتیبانی مؤثر از عملیات تولید ایمن و پایدار در صنعت نفت، تأمین موقیع اقلام باکیفیت و استاندارد، صرفه‌جویی و استفاده بهینه از منابع موجود با رویکرد استفاده حداکثری از توان تولیدی و خدماتی سازندگان داخلی، در دستور کار قرار گرفته است.

شناسایی، اولویت‌بندی کالاهای راهبردی مورد نیاز تولید ایمن و پایدار صنعت نفت با لحاظ شاخص‌های استراتژیک و پرمصرف بودن کالا، امکان تجمیع تقاضا، میزان ارز بری کالا، امکان سنجی ساخت داخلی، فراهم بودن شرایط ایجاد، توسعه و یا انتقال تکنولوژی و همچنین افزایش عمق ساخت داخلی و محدودیت‌های مالی بخشی از این موارد بوده است. در این راستا، پیگیری ساخت داخل اقلام راهبردی منتخب به‌صورت یکپارچه، توسعه و بهبود وندور لیست منابع (تأمین‌کننده/سازنده) صلاحیت‌دار پیگیری ایجاد بانک اطلاعاتی و نمایشگاه مجازی کالاهای ساخت داخلی، برنامه‌ریزی مدیریت مؤثر کالاهای

بر اساس آماري که سازندگان داخلی ارائه دادند از نظر تعداد ۸۵ درصد از کالاهای مورد نیاز صنعت نفت از ظرفیت داخلی استفاده شده است.

واقعیت این است که تجهیزات پرشماری در بخش بالادستی و پایین‌دستی ساخته شده که با توجه به اینکه فعالیت‌های اکتشافی نفت و گاز در ایران به لایه‌های عمیق‌تر رسیده، رشته‌های درون‌چاهی با فشار بالا نیز علاوه بر ساخت در داخل در میدان‌های سپهر و جفیر مورد استفاده قرار گرفته است. حدود ۱۴ قلم کالای مورد نیاز و پرتکرار مانند تولید ۱۰ قلم کالا برنامه‌ریزی و کار آغاز شده است و سازندگان می‌توانند در قالب تولید بار اول برای ساخت اقدام کنند. طبق آماري که معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری اعلام کرده، وزارت نفت رتبه نخست را در تولید بار اول میان همه دستگاه‌های اجرایی داشته و از سوی دیگر تعداد شرکت‌های دانش بنیان فعال در صنعت نفت از ۱۵۰ شرکت به ۵۰۰ شرکت در دولت سیزدهم رسیده است. با هدف بررسی وضعیت تأمین کالاهای صنعت نفت و ساخت بار اول گفت‌وگویی با پروژوئنری، مدیر پشتیبانی ساخت و تأمین کالای شرکت ملی نفت ایران صورت گرفته که از نظرمی گذرد.

پروژه و ساماندهی اقلام کالای مازاد، به روزرسانی دستورالعمل‌ها و روش‌های اجرایی بازرگانی، هماهنگی فعالیت‌های طبقه‌بندی و استاندارد‌های کالا و یکپارچه‌سازی کدهای طبقه‌بندی کالا در دستور کار بوده است. در عین حال، برنامه‌ریزی و هماهنگی برای تهیه و استقرار، توسعه و بهبود سیستم‌های اطلاعاتی و مدیریت یکپارچه زنجیره تأمین کالا و مواد شرکت ملی نفت ایران از دیگر مواردی بوده که دنبال شده است.

● برای توسعه فناوری و ساخت داخل اقلام راهبردی چه مواردی در دستور کار قرار گرفته است؟

با وجود برخی مشکلات از جمله قیمت، کیفیت، پیچیدگی تکنولوژیکی، انحصاری بودن دانش فنی ساخت، زمان تحویل و ریسک فراوان در حوزه بومی‌سازی تجهیزات و کالاهای استراتژیک مورد نیاز صنایع نفت و گاز، مجموعه مسئولان و کارشناسان شرکت ملی نفت ایران با اعتقاد راسخ به توان سازندگان داخلی و ضرورت حمایت حداکثری و هدفمند از آنها جهت نیل به خودکفایی، انتقال، توسعه و تعمیق فناوری در حوزه ساخت داخل تجهیزات راهبردی، همواره تلاش کرده‌اند کالاهای و خدمات مورد نیاز خود را از

و توسعه ساخت داخل و تجاری‌سازی فناوری کالا و تجهیزات راهبردی مورد نیاز از طریق شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و برنامه‌ریزی جهت استفاده بهینه از ظرفیت ماده ۱۰ قانون جهش ساخت داخلی، اقدامات متعددی صورت گرفته که بسیار هم مؤثر واقع شده است. با این حال باید توجه داشت که الزام واحدها و شرکت‌های زیرمجموعه شرکت ملی نفت ایران جهت درج ابلاغیه مقام عالی وزارت مبنی بر ممنوع‌الورود بودن ۱۵۴ قلم کالا و درج فهرست جامع سازندگان داخلی کالاهای و تجهیزات مورد نیاز صنعت نفت در تمامی اسناد مناقصات (بالاخص پروژه‌های EPC & EPD) و همچنین تعبیه مکانیزم کنترلی و نظارتی کارآمد به‌منظور حصول اطمینان از تأمین و تدارک کالاهای مورد نظر صرفاً از طریق سازندگان داخلی بسیار تأثیر داشته است.

● در زمینه تولید بار اول تجهیزات راهبردی چه اقداماتی صورت پذیرفته است؟

۲۶۴ پروژه تولید بار اول در شرکت ملی نفت ایران شناسایی شده که از این میان ۱۷ قرارداد با استفاده از مصوبه تولید بار اول به مبلغ ۲/۴۳۵/۰۴۴/۰۰۰/۰۰۰ ریال و ۱۱/۶۱۶/۳۱۳ دلار با شرکت‌های دانش بنیان منعقد شده و در مرحله پیگیری قرار دارند.

ناگفته نماند که تعداد ۱۶۸ شرکت سازنده داخلی شامل ۲۵ شرکت دانش بنیان ارزیابی صلاحیت شده و به فهرست بلند دستگاه مرکزی وزارت نفت اضافه شده‌اند.

● چه تدابیری برای جلوگیری از واردات کالای دارای مشابه داخلی در شرکت ملی نفت ایران انجام پذیرفته است؟

با وجود تلاش برای استفاده حداکثری از ظرفیت‌های سازندگان داخلی و ساخت داخل، به دلیل انحصاری بودن دانش ساخت برخی از تجهیزات مرتبط با عملیات اکتشاف، تولید و بهره‌برداری در صنعت نفت، برخی کالاهای امکان تولید آنها بنا به شرایط تکنولوژیکی و صرفه و صلاح اقتصادی وجود نداشته پس از حصول اطمینان از عدم وجود

حصول اطمینان از رعایت و اجرای کامل آنها در فرایند تأمین و تدارک کلیه کالاهای توسط شرکت‌ها و پیمانکاران طرف قرارداد، از جمله موارد دیگری بوده که پیگیری شده است.

همکاری با وزارت صمت در خصوص افزایش تعرفه گمرکی (حقوق ورودی) و یا ممنوع‌الورود کردن اقلامی که مراحل بومی‌سازی آنها تکمیل و نیازهای صنعت نفت را پوشش می‌دهند، از موضوعات بعدی مورد پیگیری است.

با وجود اینکه با توجه به نوع قراردادهای جدید نفتی منعقد شده در قالب EP- D&EPC، شرکت ملی نفت ایران خریدی در خصوص پروژه‌ها ندارد، تأمین کالاهای مورد نیاز این‌گونه پروژه‌ها و طرح‌ها رأساً توسط پیمانکاران انجام می‌پذیرد و صرفاً نیازهای عملیاتی، تعمیر و نگهداری خود را مستقیماً تأمین خواهد کرد.

اما به‌منظور حصول اطمینان از استفاده حداکثری از توان تولیدی و خدماتی شرکت‌های داخلی در تأمین کالاهای مورد نیاز پروژه‌ها و طرح‌های مزبور، با صدور ابلاغیه‌ای شرکت‌های زیرمجموعه موظف شده‌اند در مناقصاتی که به‌صورت EPD&EPC برگزار می‌کنند، الزام خرید کالاهای با تولید داخل توسط مناقصه‌گران/ پیمانکاران از سازندگان داخلی را در اسناد مناقصه خود درج کنند.

● دستاوردهای دولت سیزدهم در حوزه ساخت داخل کالاهای چه بوده است؟

صدور مجوز شروع فرایند ساخت داخل ۱۴ قلم کالای راهبردی شامل توربو کمپرسور، لوله‌های CRA و... به ارزش حدود ۲ میلیارد دلار توسط هیأت مدیره محترم شرکت ملی نفت ایران در اواخر سال ۱۴۰۱، تنها بخشی از موفقیت‌ها بوده است. اتمام مراحل ساخت داخل اولین مجموعه تجهیز سرجاهی ۱۵۰۰۰ پام توسط شرکت دانش بنیان و تکو، اتمام مراحل ساخت داخل، نصب، آزمون، راه‌اندازی و تحویل اولین دستگاه شبیه‌ساز فوران چاه سری ۵۰۰۰ و در دستور کار قرار گرفتن تولید سه دستگاه دیگر توسط شرکت دانش بنیان پاتکو، ساخت داخل، آزمون میدانی و تحویل اولین نمونه مته‌های حفاری (Rock Bit) در اندازه‌های ۸۰۲/۱ و ۸۰۸/۳ و ۸۰۸/۳ و در اندازه‌های ۸۰۲/۱، ۸۰۸/۳، ۸۰۸/۱، ۶۰۸/۱، ۵۰۸/۷، ۲۶ و ۱۲۰۴/۱ اینچ توسط شرکت سیلندر سازی تهران و انعقاد قرارداد ساخت بار اول کلاف لوله مغزی سیار به مبلغ حدود ۵ میلیون یورو با شرکت دانش بنیان جستار دانش علم و صنعت از دیگر موفقیت‌ها در این خصوص بوده‌اند.

انعقاد تفاهنامه خرید همراه با تعمیق فناوری ۱۴ دستگاه توربو کمپرسور ۱۵ مگاوات به مبلغ حدود ۱۸۴ میلیون یورو با شرکت توربو کمپرسور نفت (OTC)، اخذ مجوز شروع فرایند خرید و تأمین اعتبار جهت برگزاری مناقصه خرید همراه با انتقال فناوری ترانس‌میتور سطح، فشار و دما به مبلغ حدود ۶۷۸ هزار یورو، اخذ مجوز شروع فرایند و تأمین اعتبار جهت انعقاد قرارداد تولید بار اول ترانس‌میتور سطح سنج راداری و دستگاه Tank Gauging به مبلغ حدود ۲۷۰ هزار یورو، اخذ مجوز شروع فرایند خرید و تأمین اعتبار جهت برگزاری مناقصه خرید همراه با انتقال فناوری سویچ سطح و فشار به مبلغ ۵ میلیون یورو و اخذ مجوز شروع فرایند و تأمین اعتبار جهت انعقاد قرارداد تولید بار اول دو دستگاه پمپ چند فازی سیار به مبلغ ۵ میلیون یورو از دیگر اقدامات مهم در این خصوص بوده است.

۲۶۴ پروژه تولید بار اول در شرکت ملی نفت ایران شناسایی شده که از این میان ۱۷ قرارداد با استفاده از مصوبه تولید بار اول به مبلغ ۲/۴۳۵/۰۴۴/۰۰۰/۰۰۰ ریال و ۱۱/۶۱۶/۳۱۳ دلار با شرکت‌های دانش بنیان منعقد شده و در مرحله پیگیری قرار دارند. ناگفته نماند که تعداد ۱۶۸ شرکت سازنده داخلی شامل ۲۵ شرکت دانش بنیان ارزیابی صلاحیت شده و به فهرست بلند دستگاه مرکزی وزارت نفت اضافه شده‌اند

